

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Promptuarium allegoriarum sacrarum praecipua fidei
christianae capita illustrantium: indice quadruplici
instructum post editiones 5 revisum, iam septimo
recusum**

Botsack, Johann

Francofurti ad Moenum, 1678

Articvlvs II.

[urn:nbn:de:bsz:31-142795](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-142795)

3. *Ob profunditatem maris.* Confer. Psal. 69. v. 2. Eadem profunditas suo modo est in cruce.

4. *Ob ventos varios in eo deprællantes.* Venti, mundus, propriæ cogitationes, quæ supra sibi Deum iratum, infra profundissimam abyssum fingunt. Porrige nobis tuam, ô Christe, in hoc mari dextram!

ARTICULUS II.

DE CAUSIS.

IN CRUCE DEUS SUIS

ADEST.

1313. *Christus in litore stetit laborantibus in mari discipulis hoc Joh. 21. v. 4. nescientibus.*

1. *Litus* hoc statum æternæ vitæ designat, in quo Christus est, antè quidem fluctibus & mari ærumnarum ad mortem usque jactatus, nunc in litore consistens.

2. Nos autem adhuc sumus in mari, quod est *crux*, ob fluctus varios.

3. Stabat autem Christus in litore; videt itaque ærumnas nostras, Ps. 10. v. 14. Hoc autem nescimus, & Christum dormire putamus, qui tamen semper nostræ saluti invigilat. Ecclesia triumphans in litore quoque stat, ut Act. 21. v. 5.

IN CRUCE NOBIS ADEST

Christus.

1314. *Christus Petro exprobrat, quid ne unâ quidem horâ vigilare cum illo potuerit, Matth. 26. v. 40. Denotatur crucis brevis duratio, cum dicit: Unâ horâ, Rom. 8. v. 18. 2. Corinth. 4. v. 17. & Christi solatium, vigilat enim nobiscum, soli non sumus, cum nos ab hora tentationis erepturus sit, Apocalypf. 3. versic. 10.*

& salvaturus, ut & ipse salvatus est, Johan. 12. versic. 27.

IN CRUCE DEUS ADEST.

1315. Dan. 3. v. 17. *Viris in fornacem coniectis, idolatriam fugientibus, angelus Domini adfuit.* Fornax ea crucis est, quæ fumat, cum foedus cum Deo percussimus, Gen. 15. v. 17. Omnes enim per calamitates ingredimur in caelum, Act. 14. v. 22. Ex hac nos educit fornax, ut Israelitas ex Ægypto, Deuteron. 4. versic. 20. probat, Esa. 48. v. 10. Prov. 17. v. 3. Sap. 3. v. 6. Syr. 27. v. 9. Sed adest piis Christus, sustentans eos, Esa. 43. versic. 2.

CRUCEM MODERATUR.

Deus.

1316. *Fines & terminos aquis posuit Deus, ne operirent terram,* Job. 38. v. 8. Prov. 8. v. 29. Aquis tribulationis similiter Deus limites posuit, ut quamvis infestent nos, minimè tamen operiant aut obruant, 1. Corinth. 10. versic. 13. 2. Pet. 2. v. 9. Apocalyp. 3. v. 10. Ne timeas ergò, quia Dominus tecum est, flumina non absorbebunt te, Esa. 43. v. 2. Via enim Domini sancta illa, Psalm. 77. v. 14. piis mirabiliter ducentis, Psalm. 4. v. 4. est in mari afflictionis; semita ejus est in aquis crucis, Psal. 17. v. 20.

CHRISTUS CRUCIS MODERATOR.

1317. *Ad Domini increpationem venti & mare posuerunt,* Matth. 8. v. 26. Crux & tribulatio venti & mare sunt, quibus cor pii hominis agitur, Psal. 107. v. 27. seq. & eventum tolerabilem castigatio fortitur, 1. Corinth. 10. v. 13.

CRU-

CRUCEM MODERATUR

Dominus.

1318. *Deus Israelitas non duxit per terram Philisteorum, Exod. 13. v. 17. per desertum tamen duxit; Ita DEUS crucem moderatur; sed tamen per desertum ducit.*

SUB CRUCE OPPRESSIS

Deus se occultat.

1319. *Cant. 5. v. 5. & 6. Sponsa surrexit, ut aperiret dilecto suo; manus ejus plena erant myrrha, & stillabant myrrham. At declinaverat sponsus, transierat dilectus. Anima sponsa liquefacta est super verbis sponsi: quæsit & non invenit illum, vocavit & non respondit illi. Sponsa piorum est Ecclesia, quæ surgit, ut aperiat dilecto suo, hoc est, Christo; cum enim diligere debemus, 1. Joh. 4. v. 19. Tunc autem aperit, cum solatium ejus requirit, Es. 26. v. 16. stillantibus myrrha crucis, manibus ipsius.*

IN CRUCE SOLATUR

Dominus

1320. *Christus discipulos in montem duxit, ubi valde perterrefacti sunt, auditâ patris voce. Eisdem tamen Christus accessit, tetigit, bono animo esse jussit, Matth. 17. v. 6. seq. Mons ille est Ecclesia, in qua apparent Moses & Elias, hoc est, omnes pii Doctores & fideles: In hanc Christus nos ducit, ut rex montis Sion, Psal. 2. cruce perterrefacit, in infernum ducit, 1. Sam. 2. v. 6. Sed tamen accedit, verbo suo nos solatur. Unde Deus solatii dicitur, Rom. 15. v. 5. Hic solus nobis relinquitur, ut discipulis vers. 9. ut in eo solo plenum solatium habeamus.*

O o 4

PER-

PERSECUTIONIS CAUSA
ignoratio Dei.

1321. Exod. 1. v. 8. *Pharao non novit Josephum ejusque posteros.* Pharao ille Satanus est, cum mundo Ægypto suâ, quæ cum Christum non noscat, neq; familiam justorum, quorum ipse pater est, omnis generis persecutiones movet: Hoc prædixit Christus, Joh. 16. v. 3.

CRUCIS CAUSA IMMIT-
tens Deus.

1322. Joh. 13. vers. 26. *Scribit agritudines super me.* Talis scriba Deus est, qui inscriptis nobis in librum vitæ, calamitates in libro providentiæ adscribit, sed ita tamen, ut eas in monumento suo scribat, Mal. 3. v. 16. & pios pressos in manu sua, Esa. 49. v. 16. ad lætam tribulationis *ἐκτασι* 1. Cor. 10. v. 13.

ARTICULUS III.

DE CRUCIS EFFECTIS, SUB-
jectis & adjunctis.

CRUX AD COELUM
vocat.

1323. Num. 10. v. 2. *Clangor tubarum monebat castra movenda esse & tentoria levanda;* crux est talis clangor Dei, qui monet castra ex hoc mundo movenda, ad patriam tendendum esse, Philip. 3. v. 19. Crux ad Deum ducit exemplô Joabi, cujus seges accensa commovit eum, ut ad Absolonem veniret, 2. Sam. 14. v. 30. Mundanarum voluptatum nostrarum segetem comburit Deus igni tribulationis, ut sola nobis in eo spes relicta floreat.

CRU-